

Aleksia -liikelaitoksen talousarvio- ja taloussuunnitelma vuosille 2023-2025

Aleksia -liikelaitoksen johtokunta 13.09.2022 § 21
988/02.02.00/2022

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Vuosittaisen talousarviovalmistelun käynnistämiseksi kunnanhallitus hyväksyy kunnan hallintosäännön mukaisesti talousarvion suunnitteluohjeet ja talousarvion laadintaohjeet, joiden perusteella toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa. Kunnanhallitus on 20.6.2022 § 148 hyväksynyt palveluiden järjestämissuunnitelman ja talousarviokehysten 2023 sekä talousarvion laadintaohjeen.

Talousarviokehys 2023

Talousarviokehys vuodelle 2023 on tehty ulkoisten ja sisäisten tuottojen ja kulujen pohjalta. Käyttötalouden kehys on annettu toimiala- ja liikelaitostasolla nettomääräisenä (=toimintakate). Enimmäisinvestoinnit on kehyksessä määriteltävä bruttomääräisenä. Investointikehys vuodelle 2023 on 47,6 milj. euroa.

Talousarviokehysten asettamisessa on huomioitu NUUKA-ohjelman talouden tavoitteiden rinnalla vuoden 2021 tilinpäätös sekä vuoden 2022 tilinpäätösennuste. Kehysvalmistelun lähtökohdaksi on käyttötaloudessa ollut vuoden 2021 tilinpäätös. Tämän lisäksi toimialoja ja liikelaitoksia on ohjeistettu huomioimaan keskeisiä toiminnallisia ja taloudellisia muutoksia tulevalta vuodelta, joita lähtöpohjana ollut vuoden 2021 tilinpäätös ei sisällä. Kehyksessä huomioidaan sote-uudistuksen vaikutukset palvelutuotantoon siirtyvien henkilöiden ja toimintojen osalta.

Toimialojen ja liikelaitosten kehusehdotusten pohjalta on käyty neuvottelut toimialoittain, jonka jälkeen kehykseen on tehty sopeutuksia. Kehysneuvottelujen jälkeen kunta-alan palkkaratkaisun karkea vaikutus on selvinnyt, mutta vaikutuksia ei ole pystytty huomioimaan täysimääräisenä kehykseen. Henkilöstömenojen budjetointia tarkennetaan talousarviovalmistelun edetessä. Arvio palkkaratkaisun vaikutuksesta, joka ei sisälly kehykseen on 0,2–0,4 milj. euroa. Kehykseen on tehty tasapainotuksia n. 0,2 milj. euron edestä. Kuntatasoisen kehyksen toimintakate on noin 3,4 milj. euroa (3,4 %) vuoden 2022 tilinpäätösennustetta heikompi, kun huomioidaan hyvinvointialueelle siirtyvät erät. Kehykseen sisältyy NUUKA-toimenpideohjelmassa yksilöityjä tasapainotustoimenpiteitä.

Käyttötaloudelle kustannuspaineita kuntatasolla syntyy vuonna 2023 kunta-alalle kohdistuvista palkankorotuksista, johon on kehyksessä varauduttu 1,9 prosentin korotuksella. Vuoden 2023 kustannuksiin myös inflaatiolla on huomattava vaikutus.

Toimialoilla kustannuspaineita syntyy lisäksi muun muassa varhaiskasvatuksen pienenevistä asiakasmaksutuloista, palvelusetelimenojen kasvusta, sisäisten veloitusten indeksikorotuksista, Aleksian hinnoittelun muutoksesta sekä oppivelvollisuuden laajenemisen aiheuttamista kustannuksista. Menohelpotuksia on arvioitu syntyvän mm. NUUKA-toimenpideohjelman sopeutuksien myötä. Tuloissa merkittävimpänä erona aiempiin vuosiin on tonttimyyntituottojen (etenkin yritystontit) vähentyminen.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta valtaosa kustannuksista siirtyy hyvinvointialueille, mutta kunnan kehityksessä on varattu 0,5 milj. euroa kustannuksiin, joita oletetaan syntyvän ennen kuntayhtymän purkamista. Vanhoihin, ennen vuotta 2005 syntyneisiin soten henkilökuntaa koskeviin eläkemenovelvoitteisiin on varattu kehityksessä 0,7 milj. euroa. Osa velvoitteista siirtyy hyvinvointialueen maksettavaksi.

Kehityksessä vuoden 2023 verotuloarvio perustuu Kuntaliiton 4/2021 veroennustekehikkoon. Kunnallisveroissa on huomioitu sote-uudistuksen ns. veroprosenttileikkurin myötä poistuva kunnallisveron osuus. Kiinteistöveroprosenttien oletetaan säilyvän kuluvan vuoden tasossa. Kehityksessä verotulojen arvioidaan laskevan kuluvan vuoden tilinpäätösennusteesta noin 112,4 milj. euroa (-51,6 %) ja vuoden 2021 tilinpäätöstasosta noin 105,1 milj. euroa (-50 %). Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan 12,64 prosenttiyksikköä, jolloin Nurmijärven tuloveroprosentti on vuonna 2023 7,11.

Valtionosuusennuste perustuu Kuntaliiton 19.5.2022 ennusteeseen. Tämän perusteella valtionosuuksien arvioidaan laskevan kuluvan vuoden tilinpäätösennusteesta 13,4 milj. euroa (-30,2 %). Vuoteen 2021 nähden valtionosuudet ovat kehityksessä 10,7 milj. euroa (-26 %) pienemmät.

Rahoituserien arvioidaan toteutuvan 0,7 milj. euroa (-38 %) vuoden 2021 tilinpäätöstasoa heikompina korkokulujen ennakoidusta kasvusta johtuen.

Kunnan vuosikatteen arvioidaan kehityksessä asettuvan 32,3 milj. euroon. Vuosikatteella kyetään rahoittamaan investoinneista noin 68 prosenttia, jonka perusteella nettolainanoton arvioidaan asettuvan 12,0 milj. euroon. Siten kunnan lainakannan arvioidaan nousevan 243,7 milj. euroon vuoden 2023 loppuun mennessä.

Huomattavista kustannusten nousupaineista ja omaisuuden luovutustulojen pienentymisestä huolimatta tilikauden ennustetaan kehityksessä olevan ylijäämäinen noin 4,2 milj. euroa. Kehityksessä on huomioitu myös mahdollisen investointivarauksen tekeminen, mikäli tilikausi toteutuu suunnitellun mukaisesti.

Lauta- ja johtokuntien tulee hyväksyä talousarviokehukseen perustuvat talousarvioehdotuksensa 20.9.2022 mennessä. Valtuusto hyväksyy 16.11.2022 talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2023–2025.

Tilinpäätösennuste 2022(TPE 2022) perustuu ensimmäiseen osavuosikatsaukseen.

Aleksia-liikelaitoksen talousarvio ja -suunnitelmaesitys 2023–2025 on valmisteltu kunnanhallituksen antaman talousarviokehityksen pohjalta ja on liitteenä.

Talousarvion yhteydessä laaditaan henkilöstösuunnitelma, johon kootaan esitykset uusista perustettavista viroista ja työsuhteisista tehtävistä sekä vakanssimuutoksista talousarviovuodelle ja taloussuunnitelmavuosille. Aleksia-liikelaitoksen johtokunta esittää käytyjen yt-neuvottelujen perusteella 7 vakanssin lakkauttamista. Esityksen koonti on liitteenä.

Esittelijä

Palvelujohtaja

Esitys

Johtokunta hyväksyy osaltaan Aleksia-liikelaitoksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen vuosille 2023–2025 ja esittää sen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle. Johtokunta oikeuttaa viranhaltijat suorittamaan vähäisiä laskennallisia korjauksia ja tekstiosan tarkistuksia.

Valmistelija

palvelujohtaja Anu Savander-Hämäläinen, p. 040 317 2070

Asian käsittely

Aleksian tavoite kilpailukykyinen hintataso verrattuna muihin palveluntuottajiin, mittarin tavoitetaso TAE23 ja Ta24 ”hinnat ovat keskitasolla verrattuna muihin kuntatoimijoihin” muutetaan: kilpailukykyinen hintataso verrattuna muihin palveluntuottajiin.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Jakelu